

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Ústav bohemistických studií

Posudek vedoucího bakalářské práce

Jméno a příjmení autora	Antonina Chobalko
Studijní obor	ČEŠTINA PRO CIZINCE
Název bakalářské práce	Kategorie čísla a tzv. singularia tantum na základě výzkumu ČNK
Vedoucí BP	PaedDr. Ilona Starý Kořánová

Obligaturní hodnocení

Osobní zaujetí tématem	vysoké	průměrné	malé	neuspokojivé
	X			
Splnění cíle a zadání BP	úplné	z větší části	částečné	nedostatečné
	X			
Výběr literatury	bez výhrad	vyhovující	neúplný	nedostatečný
	X			
Teoretické zpracování tématu	výborné	průměrné	spíše nízké	neuspokojivé
	X			
Samostatnost a původnost zpracování BP	vysoká	uspokojivá	nesamostatná	kompilát
	X			
Struktura BP	logická	velmi dobrá	méně zdařilá	neuspokojivá
	X			
Jazyková úroveň BP	výborná	velmi dobrá	dobrá	nedostatečná
		X		
Stylová úroveň BP	výborná	velmi dobrá	dobrá	neodpovídající
		X		
Inspirativnost BP	vysoká	uspokojivá	nižší	nepatrná
	X			
Formální stránka BP	výborná	velmi dobrá	dostatečná	nevyhovující
		X		

Fakultativní hodnocení

Úroveň výzkumu a materiálů; konzultace BP	vysoká	uspokojivá	nižší	žádná
	X			
Praktické zaměření BP	vysoké	přiměřené	nízké	žádné
	X			

Do příslušného rámečku vepište **X**.

Dodatečné poznámky a připomínky vedoucího BP:

Řešitelka se ve své práci zaměřuje na tzv. *singularia tantum*, konkrétně na oblast názvů potravin, a porovnává údaje o nich ve slovnících s daty získanými v ČNK, přesněji řečeno v psaném korpusu SYN v4.

Za cíl své práce si klade zjistit, jestli se *singularia tantum* užívají v množném čísle, pokud ano, pak v jakém se užívají kontextu a jaké významy tím vznikají.

Bakalářskou práci dělí do dvou částí: V teoretické části podává přehled základních poznatků o kategorii čísla u substantiv v češtině, dále se věnuje souvisejícím pojmům kolokace a kolokabilita a popisuje zdroj, odkud čerpala svá data, tj. Český národní korpus. V závěru teoretické části představuje vybraná substantiva označující názvy potravin.

Praktickou část bakalářské práce tvoří analýza korpusových dat. Zkoumaná substantiva řešitelka rozdělila do tří kategorií na 1. názvy nápojů, 2. potravin a poživatin a 3. kulturních plodin a zjišťovala způsoby jejich užití z hlediska množného čísla. Na závěr svého výzkumu konstatuje, že všechna zkoumaná substantiva až na dvě výjimky, podstatná jména *cukroví* a *obilíčko*, se v dnešním úzu používají v plurálových tvarech, přičemž jednotlivé plurálové tvary sémanticky analyzuje a na příkladech ukazuje, jak samotným užitím plurálu u nepočítatelných substantiv vznikají nové významy a jak se na těchto významech podílí metafora a přirovnání.

Několik konkrétních poznámek:

- Řešitelka do svého významu nezahrnula spojení singulárií *tantum* s druhovými číslovkami typu *obojí zelenina*, přitom právě kolokace druhové číslovky se substantivem označujícím nepočítatelnou entitu je jeden z prostředků, jak vyjádřit např. více druhů téže látky. Důvodem je patrně skutečnost, že se při hledání v korpusu zaměřovala rovnou na plurálové tvary zkoumaných substantiv. Na druhou stranu je však třeba konstatovat, že zvolené téma svou obsáhlostí výrazně přesahuje rozsah bakalářské práce. Doporučujeme proto se mu dále věnovat ve vyšších stupních studia jazyka.
- Seznam použité literatury není organizován abecedně podle příjmení autorů, bibliografické údaje jsou však uvedeny správně.

Jazyková úroveň bakalářské práce je velice dobrá. Za spíše ojedinělé chyby můžeme považovat užití velkých písmen při označování pádů, např. na s. 23 *ale pády jako Dativ a Lokál* nebo chyby v kvantitě vokálů (např. *Kořanová*). Skutečnost, že autorem textu je jinojazyčný mluvčí, prozrazuje nejčastěji slovosled, zejména neobvyklé kladení krátkých slov jako *se, je, má* ve větě, stejně jako postavení predikátu vůči subjektu, ovšem žádný z těchto jevů nelze označovat přímo za chybu.

Otázka k diskusi: V závěru bakalářské práce řešitelka uvádí: „*Vyskytují-li se pak takové celky víckrát než jednou, můžeme pozorovat u mnoha pojmenování tohoto typu kolísání v tom, jak se jejich mnohost vyjadřuje: někdy se setkáváme s tvarem v čísle jednotném, jindy – v témže kontextu a významu – s tvarem v čísle množném.*“ (s. 60) Uveďte k tomuto tvrzení příklady, porovnejte je a zhodnoťte z hlediska užití.

Závěrem můžeme konstatovat, že požadavky kladené na bakalářskou práci byly splněny a lze ji tudíž doporučit k obhajobě.

Klasifikace: Výborně

V Praze dne 10/8 2017

PaedDr. Ilona Starý Kořánová, ÚBS FFUK

